

15 aastat Pärnu Õppenõustamiskeskust

Pärnu nõustamismudel

Iga kohaliku omavalitsuse jaoks on oluline tagada oma õpilaste nõustamine ja teavitamine.

Pärnu linn on selle taganud läbi Pärnu Õppenõustamiskeskuse (ÕNK) tegevuse juba 15 aastat ühtlaselt ja erapooletult erinevatele sihtgruppidele. Meie sihtgruppideks on õpilased, lapsevanemad, õpetajad, haridusametnikud ja teised õpilaste ja noortega tegelevad spetsialistid.

Õppenõustamiskeskus on Pärnu linna haridussüsteemi kuuluv eelarveline asutus.

Linna eelarve võimaluste ja arusaamiste kasvades on praeguseks ajahetkeks saavutatud linna arengukavas seatud eesmärk, et iga 600 õpilase kohta on üks koolipsühholoog ja üks koolisotsiaaltöötaja. Tagatud on ka eripedagoogiline, logopeediline nõustamine, samuti karjäärinõustamine ja noorte teavitamine.

Õppenõustamiskeskuse koolipsühholoogid ja -sotsiaalnõustajad viibivad oma põhiosa tööajast koolides kohapeal. Nendele spetsialistidele on kinnitatud teenindatav(ad) kool(id). Samade spetsialistidega on igapäevaselt tagatud nõustamine ka keskses. Paljude õpilaste ja lapsevanemate jaoks on nõustamine neutraalsel pinnal ja koolist sõltumatute spetsialistidega väga oluline.

Kõikides Pärnu linna üldhariduskoolides töötavad eripedagoogid-logopeedid, kes on HEV laste küsimustes meie spetsialistidele esmatähtsateks koostööpartneriteks kooli tasandil.

ÕNK põhiülesandeks on toetada õpilasi võimetekohase hariduse omandamisel ning sobivate valikute tegemisel ja koolikohustuse mittetäitmise ennetustöö (koolisotsiaaltöö). Ennetustöö planeerimine toimub koostöös koolide juhtkondade ja klassijuhatajatega.

Pärnu Õppenõustamiskeskuse üheks ülesandeks on aidata kaasa võimaluste loomisele lapse ja noore individuaalsust arvestavaks jõukohaseks õppeks ja arenguks erinevate töövormide

(nõustamine, konsulteerimine, metoodiline juhendamine, koolituste korraldamine, teabe vahendamine jms) kaudu.

Õppenõustamiskeskus realiseerib oma eesmärged kolme omavahel tihedas seoses oleva valdkonna tegevuse kaudu. Nendeks valdkondadeks on: pedagoogilis-psühholoogiline nõustamine, sotsiaalnõustamine ning karjäärinõustamine ja teavitamine.

Pärnu Õppenõustamiskeskuse spetsialistide kaader koosneb koolipsühholoogidest (8), koolisotsiaalnõustajatest (7), eripedagoog-logopeedist (1), karjäärinõustajatest (2) ja karjääriinfospetsialistist (1).

Et just sellised spetsialistid ühes keskuskes koos töötavad, annab pöördujale võimaluse saada kogu õppimise, lapse(noore) arengu ja edasiõppimisega seotud info ja nõustamine kätte ühest kohast. Spetsialistidel on võimalik koheselt kaasata teine, antud küsimuses kompetentsem spetsialist või omavahel konsulteerida. Info ja teadmine selle kohta, kuidas õpilane tavakeskkonnas toime tuleb ja missugused on kooli võimalused lapse toetamiseks, on kooliga seotud spetsialistide kaudu keskuskes käepärast võtta. Samuti on võimalik otsuste elluviimise käiku ja tõhusust jälgida ning teha vajadusel kooli pinnal korrektiivse koolipsühholoogi või – sotsiaalnõustaja suunamisel. Koolisotsiaalnõustajat võib iga konkreetse lapse probleemi lahendamise seisukohalt lugeda juhtumikorraldajaks. Tema ülesandeks on jälgida, et soovitatud lisaabi või tugimeetmed ka tegelikkuses rakenduksid ning asjade mittetoimimise korral võrgustik taas kokku kutsutaks.

Alates kolmandast kooliastmest on õpilaste nõustamisel ja õpimotivatsiooni tõstmisel suur abi karjäärinõustajatest. Koos karjäärinõustajaga vaadatakse tulevikku ja leitakse ühiselt need sammud, mis tuleks astuda, et saavutada soovitud tulemus. Keskuse karjäärinõustajad koos infospetsialistiga on üsna suure osa oma tegevustest (kutsepäevad, infotunnid, ettevõtete külastused jm) suunanud spetsiaalselt õpi- ja käitumisraskustega noortele. Õpilaste kaasamine nendele üritustele toimub personaalselt koolisotsiaalnõustajate kaudu.

Viimasel ajal tuleb üha sagedamini ette vajadust hinnata õpilaste ainealaste teadmiste vastavust õppekava nõuetele, st anda eksperthinnang. Seda nii lapsevanemate poolse nõudmisena konflikti puhul õpetajaga kui ka laste puhul, kes on aastaid elanud ja koolis käinud välismaal. Sellisel puhul kaasame eksperdina vastava aine õpetaja. Reeglina selgub, et õpilasel on lüngad teadmistes, milleks pakume omapoolset abi järeleaitamisõpetajate leidmisel.

Aastaid tagasi korraldasime ka keskuskes kohapeal õpiabirühmade tööd. Ruumiliste võimaluste muutudes pidime sellest loobuma. Püüdsime õpilaste aitamiseks leida uusi lahendusi. Iga koolisotsiaalnõustaja üheks ülesandeks on leida õpiraskustesse sattunud õpilasele eeskätt koolisisene võimalus tugiõppeks, st aidata õpilasel teha oma õpetajaga kokkuleppeid järeleaitamiseks. Kui see mingil põhjusel (ja neid põhjuseid on kahjuks palju) ei ole võimalik,

siis tuleb leida mõni teine abistamise viis. Järeleaitamisõpetajate vajadus on meie hinnangul vähenenud, sest Pärnu linna mõnedes koolides on lisaks konsultatsioonitundidele tööle rakendatud ka põhiainete kesksed õpiabirühmad.

Püsivate õpiraskuste puhul ja keerulisemate juhtumite korral toimub lisaks õpilase kooli tasandil uuringule, mida teostavad koos meie keskuse psühholoog ja kooli eripedagoog, täiendav nõustamine keskuse eripedagoog-logopeedi poolt. Vajadusel tehakse ka täiendavad uuringud mõne teise psühholoogi poolt. See annab kindlustunde ja vähendab subjektiivsust hinnangutes. Kui kahtluse all on vajadus muuta õppekava või kõrvalekaldeid käitumises on suured, siis kaasatakse protsessi lastepsühhiaater. Seda eriti nendel puhkudel, kui on teada, et lapsevanem keeldub psühhiaatri juurde minemast. Keskuse pinnal kohtumine tundub neile tihti vastuvõetavam.

Nõustamiskomisjoni jõudnud Pärnu linna lapsed on reeglina eelnevalt põhjalikult uuritud ja lapsevanemad nõustatud. Õppekava muutmise otsused suudame teha tavaliselt algklassides. Kõige keerulisem osa selles protsessis on lapsevanema nõustamine.

Lapse arengu seisukohalt on väga oluline probleemi varajane märkamine. Erivajadustega lastele on Pärnus olemas kõik erirühmade liigid ja neisse suunamine toimub meie spetsialistide uuringutele toetudes nõustamiskomisjoni kaudu. Nii saame me arenguprobleemidega lapsed varakult oma vaatevälja.. Puudega lastest saame teada eelkõige SA Pärnu Haigla taastusraviosakonna rehabilitatsioonimeeskonna kaudu, sest üks meie psühholoog on selle meeskonna liige.

Keskusel on üks eripedagoog-logopeedi ametikoht, mis on jagatud kahe spetsialisti vahel. Neist ühe ülesandeks on põhiliselt koolieelikute, nende vanemate ja lasteaiaõpetajate ning seal töötavate eripedagoogide nõustamine. Teine tegeleb kooliealiste laste probleemidega ja nõustamiskomisjoni töö korraldamisega. Üks eripedagoogi ametikoht keskuses on nõudlust arvestades kindlasti vähe, kuid siiani pole olnud sobiv aeg eripedagoogi juurde taotlemiseks, sest seni on meie ettepanekute kohaselt linn neid ametikohti juurde loonud eelkõige koolidesse ja lasteaedadesse. Kahjuks on spetsialistide puudumise tõttu paljud ametikohad praegu täitmata ja seda eriti lasteaedades.

ÕNK-i suhe maakonnaga

Teistele KOV –le pakume teenuseid Pärnu Linnavalitsuse poolt kinnitatud hinnakirja alusel ja vastavalt kokkuleppele võib see toimuda kas keskuses või väljasõiduna kooli. Kokkulepe tehakse kooliga juhul, kui initsiatiiv on olnud koolipoolne. Otse keskuse poole pöördumisel võivad lapsevanem või õpilane jääda anonüümseks.

Igas maakonna koolis on meie jaoks aastatega välja kujunenud kindlad inimesed, kellega me HEV laste teemal suhtleme. Meie poolt omakorda on tekkinud paljude maapiirkonna koolide

jaoks kindlad spetsialistid, kes samas koolis on aastaid lapsi nõustamas käinud.

Keskuse on oma algusaegadest alates olnud olemas kogu Pärnumaa jaoks, kuigi alles paar aastat on suhted rahalises mõttes reguleeritud. Me ei tahtnud ega pidanud õigeks, et linna ja maa laste vahele piire tõmmatakse. Kunagi ei olnud meie esimene küsimus, kust sa pärit oled. Kui sooviti, et kooli kohapeale läheme, siis püüdsime leida selleks sobiva aja ja spetsialistid.

Meid motiveeris maakoole aitama nende siiras tänutunne pakutud abi eest, aga samuti läbi nende nõudluse endale kinnituse leidmine sellise nõustamisteenuse vajalikkusest.

Püüdsime mitmel korral varemgi maakonna ja linna vahelisi rahalisi suhteid paika panna, aga kuidagi ei leidnud seda sobivat.

Praegu on teenuse pakkumise aluseks hinnakiri, aga see ei ole maapiirkonna koolide jaoks väga hea lahendus, sest spetsialistide meeskonda neile kooli saame saata ikka ainult siis, kui linna koolide kõrvalt ajaressurssi jääb. Oleme unistanud sellisest lahendusest, et Pärnumaa Omavalitsuste Liit toetaks Õppenõustamiskeskust ühe psühholoogi ja ühe eripedagoogi palgaga läbi linna eelarve ning kataks kasvõi mingi väikese osa keskuse ülalpidamiskuludest.

Õppenõustamiskeskuse suhet kogu maakonnaga on aidanud kinnistada ka see, et nõustamiskomisjoni tegevus on nii linna kui maapiirkonna jaoks ühine ja ei lapsevanem ega õpetaja tea täpselt, millistel puhkudel ta peaks pöörduma komisjoni, millistel keskuse poole.

Alates 1999. aastast, kui riik hakkas läbi maavalitsuste toetama noorte teavitamist ja karjäärinõustamist, oleme selle funktsiooniga olnud kogu maakonda teenindav. Maavalitsus on meid läbi kõikide aastate pidanud vääriliseks seda riigi toetussummat saama, mis on taganud karjääriteenuste heal tasemel väljaarendamise ja seda koos linna eelarvest tasustavate karjäärinõustajate ja karjääriinfospetsialistiga. Me oleme osanud karjäärinõustamise õppenõustamise teenistusse haarata ega kujuta keskust ilma selleta ette.

Õppenõustamiskeskus on alati tundnud Pärnu Maavalitsuse tugevat toetust oma tegevusele.

ÕNK loomise ja arenemise lugu

Kuna Õppenõustamiskeskus saab tänavu 15 aastaseks, on põhjust meenutada, kuidas kõik alguse sai. Tagantjärele tundub, et Õppenõustamiskeskuse areng on olnud kohalikest vajadustest ja võimalustest lähtuv loomulik protsess.

Nõustamiskeskus Pärnus sai alguse praktilisest vajadusest nõustamise järele ja kaasa aitas sellele mitmete soodsate asjaolude kokkulangemine.

Nõukogude aja lõppedes ja Eesti Vabariigi algusaastail hakkas haridus- ringkondades kohati levima arusaamine, et laste „sortimine“ on ebahumaanne ja kõiki tuleb õpetada koos. Eripedagoogide arvamust sellesse ei osatud oluliseks pidada, rääkimata nende kaasamisest.

Lapsevanemad, olles kuulnud midagi kaasavast haridusest, nõudsid oma lapse õpetamist elukohajärgses koolis. Õpetamiseks puudusid aga tingimused ja spetsialistid.

Koolid ei ole täielikuks kaasamiseks valmis veel praegugi, kuigi väga paljudes koolides on olemas korralikud tugisüsteemid ja enamik õpetajaid läbinud erivajadustega laste õpetamisega seotud koolitused. Lauskaasamine pole ilmselt kunagi täielikult võimalik, sest alati on teatud osa lapsi, kellele tavakool pole suuteline pakkuma tema erivajadust täielikult arvestavat õpikeskkonda.

Mahukad õppekavad, õpiraskustes laste suur hulk ning probleemse käitumisega õpilaste ja koolikohustuse mittetäitjate arvu kasv tingisidki vajaduse luua Pärnu linna kõiki üldhariduskooli teenindav tugikeskus, mis pakuks õpilastele, lastevanematele ja õpetajatele psühholoogilist, eripedagoogilist ning kutsesuunitlusalast nõustamist ja abi.

Pärnu Õppenõustamiskeskus on erinevate nimetuste all tegutsenud Pärnu linna hallatava asutusena alates 1993. aastast.

Pärnu Lasteabikeskus – 15. oktoober 1993

Pärnu Õpiabikeskus – 27. juuni 1997

Pärnu Õppenõustamiskeskus – 16. märts 2000- käesoleva ajani

Aastate jooksul on muutunud osaliselt funktsioonid ja koosseis, kuid põhiülesanded on jäänud suures osas samaks.

Pärnus oli linna koolide õpilaste logopeediliseks teenindamiseks juba 80ndtel aastatel moodustatud logopeediakabinet, mis kuulus sel ajal VI Keskkooli juurde. Kabinetil olid kesklinnas hästi ligipääsetavas kohas tööks korralikud ruumid.

Logopeedid Anne Villsaar ja Ene Koppel töötasid seal kahekesi ning pidid töö tõttu igapäevaselt suhtlema õpetajate ja lapsevanematega. Tihti küsiti logopeediakabinetist nõu, kuidas õpetada ja mida teha ühe või teise lapsega, kes oli kas käitumise poolest eriline, väga nõrkade võimetega või mõne puudega. Logopeedid, olles olnud seotud eelnevatel aastatel tollase meditsiinilis-pedagoogilise komisjoni tööga, pidid andma nõu ka haridusosakonna töötajatele nii linnast kui ka maakonnast.

Logopeedid tundsid oma töös teravat puudust psühholoogidest, kes aitaksid lapsi üle vaadata ja omapoolsete tähelepanekutega toetada või kinnitada logopeedide uuringute tulemusi. Leiti mõttekaaslased ja nii hakkaski koos psühholoogide Viive Einfeldi ja Ene Talvististiga küpsema mõtte ja nägemus nõustamiskeskusest. Algatusgruppi kuulus sel ajal lasteaias logopeedina töötanud ja praegugi meie keskuses eripedagoogina töötav Margit Tamm.

Nõustamiskeskuse projektiga pöörduti haridusosakonna ja linnavalitsuse poole. Väga pikalt ei tulnud keskuse vajadust põhjendada, sest haridusosakonna töötajad oli sageli ise olnud nõu vajajad ja lahendamata probleemide hulk oli kasvanud. Pärnu Linnavalitsuse tollaegne haridust kureeriv abilinnapea Neeme Ellermaa oli ise psühholoogiat õppinud ning tallegi polnud nõustamiskeskuse mõtet raske selgitada. Keskuse tekkele aitas lisaks vajaduse olemasolule kaasa mitmete soodsate asjaolude kokkulangemine.

Esialgne kaader moodustus spetsialistidest, kes koos oma senise ametipalgaga tulid keskusesse üle. Lisaks logopeedidele veel psühholoog, kes oli olnud likvideeritud kutsenõuandla juhatajaks ja haridusosakonna koosseisusu kuulunud lastekaitsetöötajad. Nimeks sai Lasteabikeskus. Oli aasta 1993.

Logopeedid jätkasid oma tööd kirjutamis- ja lugemispuudega laste gruppidega, psühholoog nõustas nii keskuses kui käis koolides kohapeal. Tema kohustuste hulka kuulus ka kutsenõustamine. Lastekaitsetöötajate ülesandeks oli koolikohustuse mittetäitmise probleemidega seonduv ning eestkoste ja hooldusega seotud küsimused.

Sel ajal oli suur vajadus õpiabi järele. Koolides seda vajalikul määral siis ei toimunud. Ja nii me oma keskuse pinnal moodustasime erinevate õppeainete toetuseks õpiabigrupid. Lisaks veel kooliks ettevalmistusrühmad ja riigieksamiteks ettevalmistuskursused, mida varem Pärnus ei olnud tehtud.

1997. aastast kuni 2000. aastani kandis keskus Õpiabikeskuse nime.

1999 aasta 1. septembrist moodustati kõikide Pärnu koolide juurde logopeed-eripedagoogide ametikohad, et õpilastel oleks võimalik esmast õpiabi saada koolis kohapeal ja seetõttu vähendati keskuses logopeedi ametikohtade arvu ja samas tuli juurde psühholooge.

Alati on olnud keskuse ülesandeks ka kutsesuunitlus, mis nüüdseks on muutunud laiapõhjaliseks karjäärinõustamiseks ja karjääriteenuste pakkumiseks.

Alates novembrist 1999. aastast alustas keskuse koosseisus tegevust kogu Pärnu maakonna noorte teavitamise ülesandeid täitev Noorte Infopunkt, mille tegevust on igal aastal riigi poolt läbi Pärnu Maavalitsuse rahaliselt toetatud.

Õppenõustamiskeskus sai täiesti uue hingamise 2000. aastal, kui koosseisu toodi üle seni sotsiaalsüsteemis töötanud koolisotsiaaltöötajad. Nende abiga oli võimalik siduda erinevate spetsialistide ja institutsioonide vahelist tööd ning probleemidega laste puhul tihendada kodu ja kooli koostööd.

ÕNK ja Pärnu linna tugisüsteemid

Õppenõustamiskeskuse tööst ei saa rääkida lahus kogu Pärnu tugisüsteemide arengust, sest Pärnu linna haridusosakond on nendes küsimustes meiega alati nõu pidanud ja võimalusel ettepanekutega arvestanud.

Erinevate tugisüsteemide näol (kõneravi, parandusõpe, individuaalne õppekava) on laienenud õpiabi kättesaadavus munitsipaalkoolides ning loodud on vajalikud tingimused õppetöökst toimetuleku ja lihtsustatud õppekava alusel õppivatele lastele ning neile, kes vajavad õpilaskodu teenust. Laiendatud on tasandusklasside võrku. Linnas on olemas tasandusklassid 4. kuni 9. klassini ja mõned kasvatusraskustega laste klassid. Pea kõigis koolides on tööle rakendatud abiõpetajad. Loodud on Toimetulekukool.

Pärnus on välja arendatud optimaalne erirühmade võrk erivajadustega (nägemis-, kuulmis-, kõne-, keha- ja liitpuudega) koolieelikutele, kuid logopeedide/eripedagoogide kaadri nappuse tõttu on kahjuks veel paljud lapsed nende arengu tagamiseks vajaliku abita.

Seoses sellega on alustatud tugiõpetajate teenuse väljaarendamist koolieelsetes lasteasutustes. Tugiõpetaja teenus aitab luua võimalused laste arenguliste erivajaduste varajaseks märkamiseks ja individuaalse arengu toetamiseks koolieelses lasteasutuses, kasutades selleks kogunud lasteaiaõpetajate kaadrit, keda koolitatakse erivajaduste küsimustes. Laste diagnoosimine jääb endiselt arstide ja logopeedide ülesandeks. Tugiõpetaja saab teha oma pädevuste piires kergemate erivajadustega lastega individuaalset tööd toetades nende arengut ja aidates neid kooliks ette valmistada. See on lepinguliselt tasustatud lisatöö motiveeritud ja koostöövalmis lasteaiaõpetajatele.

ÕNK ja nõustamiskomisjon

Õppenõustamiskeskuse spetsialistide ülesanne on laste uurimise ja lastevanemate nõustamise kaudu leida igale lapsele ja noorele tema isiksuslikku potentsiaali arvestavalt sobiv tugi, õppekava, õppevorm, erirühm või koolitüüp. Otsuse suunamiseks teeb aga nõustamiskomisjon.

Seetõttu on olnud üheks kindlaks tegevusvaldkonnaks algusaastatest siiani nõustamiskomisjoni töö korraldamine ja sellele eelnev laste pedagoogilis-psühholoogiline uurimine.

Maavanema poolt moodustatud Pärnu maakonna nõustamiskomisjoni töö, mis toimub Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 23 lõige 3 alusel, on olnud Õppenõustamiskeskuse töö orgaaniline osa ja selgete piiride tõmbamine keskuse ja komisjoni töö vahele on raske.

Kooliti on kaardistatud kõik erivajadustega lapsed ja see hõlbustab nõustamiskomisjonil õigete otsuste langetamist.

Pärnumaa kogemus näitab, et nõustamiskomisjoni ja nõustamiskeskuse töö ühendamine on kasutoov ja praktikas senini hästi toimunud. Paljud vabariigi teiste maakondade nõustamiskomisjonid on käinud Pärnu Õppenõustamiskeskuse tööga tutvumas ja ühine järeldus on olnud selline, et komisjoni töö ilma eelneva ja järgneva nõustamiseta on poolik lahendus.

Lapsevanema nõustamine on sageli pikk protsess, milleks tuleb varuda piisavalt aega ja teha seda korduvalt. Komisjoni istungi käigus on seda raske teha. Tähtis on, et vanem mõistaks olukorda, et temast saaks koostööpartner lapse jaoks parima lahenduse leidmisel. Kiirustamine ja läbimõtlematu käitumine nõustamisel võib anda konflikti vanemaga, millest on hiljem väga keeruline välja tulla.

ÕNK hetkeseis

Vanemad, õpetajad ja lapsed on Pärnu Õppenõustamiskeskuse teenused teadvustanud, mida kinnitavad pöördumiste põhjuste iseloom ja regulaarsus. Arvulised näitajad on olnud küll kasvutendentsis, kuid hõlmavad keskmiselt 10% õpilaskonnast. Sellele lisanduvad veel lasteaiaaegsed.

Põhikoolist väljalangevus ning süvenenud sotsiaalne ja majanduslik kihistumine on toonud kaasa üha suureneva sotsiaalnõustamise vajaduse haridussüsteemis.

Õpilased, kellel on käitumisprobleemid, puudujäägid koduses kasvatuses ja kes ei käi korralikult koolis, kuuluvad riskirühma. Neid õpilasi, kes selle tõttu kuuluvad koolisotsiaal-nõustajate vaatevälja, on Pärnus rohkem kui 500.

Õppenõustamiskeskuse koosseisus töötab praegu seitse koolisotsiaalnõustajat, kes teenindavad Pärnu linna põhikooli osa õpilasi.

Kool saab haridust anda ainult nendele, kes osalevad õppeprotsessis. Koolikohustuse mittetäitmine oli eelmisel aastal probleemiks 26 õpilasel ja päevakoolist lahkus põhiharidust omandamata 12 noort (17a ja vanemad). Viis aastat tagasi oli see arv 30. Õppeaastate võrdluses on põhihariduseta lahkujate hulk küll oluliselt vähenenud, kuid endiselt liialt suur. Enamiku väljalangejatest moodustavad poisid.

Põhihariduse tagamise seisukohalt on kindlasti väga oluline teha kõik, et noor saaks kooli lõputunnistuse päevakoolist, sest haridustee jätkamist küll paljud üritavad, kuid üsna pea katkestavad õpingud. Põhihariduseta noor on potentsiaalne töötu, sotsiaalabi vajaja, eluheidik, kellel on oht sattuda kuritegelikule teele.

Õppenõustamiskeskus püüab mitmesuguste ürituste, uuringute ja projektide kaudu välja selgitada erinevate sihtgruppide arvamusi või uurida erinevate koolielu ja õppimisega seotud probleemide ulatust Pärnus ja Pärnumaal. Eelmisel õppeaastal kaardistasime ühe õppepäeva lõikes puudujaid üheaegselt kõikides koolides, uurisime ühtlustatud meetodil koolivägivalla ulatust ja iseloomu, koduõppega seotud probleeme ja sotsiaalse kihistumise ilminguid koolis. Hästi on õnnestunud õpiabi pakkuvad projektid „Põhiharidus on põhiline“, „Klassikursuse kordamine pole lahendus“ ja „Noore ema kool“, mis oli mõeldud alaealistele lapseootel emadele klassi lõpetamise toetuseks. Huvitavad ja palju mõtteainet pakkuvad olid kolme erinevat sihtgruppi (õpilasi, lapsevanemaid ja õpetajaid) haaravad teemaüritused „Miks katkeb koolitee nii vara?“, „Kas koolis on turvaline?“, „Miks poistele koolis ei meeldi?“.

Iga meie noor vajab infot oma valikuvõimaluste kohta, soovitusi ja nõuandeid endale sobivate valikute kohta, tema probleemide puhul professionaalide tugivõrgustiku olemasolu, et tema arengut kõigiti toetada. Pärnus on ka noorte pedagoogilis-psühholoogiline, sotsiaalnõustamine ning teavitamine ja karjäärinõustamine tagatud Pärnu Õppenõustamiskeskuse spetsialistide ja noorte infopunkti poolt, mis võimaldab noorte informeerimist-nõustamist näha ja teostada terviklikuna.

On teada, et noored ise ei jaga oma vajadusi karjääriga seonduvateks, psühholoogilisteks, õpinõustamisvajaduseks jmt. Nende jaoks on oluline leida vastused oma küsimustele, saada

oma muredes abi usaldusväärsetelt nõuandjatelt.

Esmast infot ja karjääriteavet on noortel võimalik saada Õppenõustamiskeskuse noorte infopunktist ka telefoni või e-posti teel.

Listide kaudu toimub aktiivne info edastamine huvijuhtidele, huvikoolidele ja noortekeskustele. Samuti üldhariduskoolide klassijuhatajatele, kutsekooli grupijuhendajatele, õppealajuhatajatele, karjäärikoordinaatoritele.

Lisaks teavitamis- ja nõustamistöole koolides ja keskuses, toimuvad regulaarselt igas kuus erinevad infoüritused ja kutsepäevad.

Suurimaks infoürituseks on noorte infopunkti spetsialistide poolt igal aastal korraldatav infomess Suunaja.

Karjäärispetsialistid teevad tihedat koostööd Pärnumaa ettevõtetega, viiakse läbi karjääriplaneerimist toetavaid projekte.

Tegutseb üldhariduskoolide karjäärikoordinaatorite võrgustik, kuhu kuuluvad ka koostööpartnerid Pärnu Kutsehariduskeskusest, Tööturuameti Pärnu osakonnast.

Info levitamisel tehakse koostööd Pärnu Postimehe ja Pärnu Raadioga. Infoportaal on pälvinud positiivset tagasisidet, hinnanguliselt on suurenenud selle külastatavus.

Koolides on olemas olevate karjääriinfostendid. Kõigile õpilastele, noortele, õpetajatele ja vanematele on avatud elektrooniline postkast.

Karjääriinfospetsialist osaleb Eurodeski rahvusvahelise võrgustiku töös.

Pärnu Õppenõustamiskeskuse töövaldkonnad: pedagoogilis-psühholoogiline nõustamine, karjäärinõustamine ja sotsiaalnõustamine, on omavahel tihedas sümbioosis, mis võimaldab kompleksset lähenemist probleemidele. Nõustamine toimub võrgustikutöö põhimõttel, millesse kaasatakse lapsevanem ja õpetajad, vajadusel ka teised spetsialistid väljastpoolt keskust.

Pärnu Õppenõustamiskeskus asub 2008. aasta märtsist uutes ruumides Metsa tn 1, milles renoveerimisel arvestati keskuse töö spetsiifikat. Mõeldud on ka liikumispuudega inimeste juurdepääsule.

Vabariigi tasandil on Pärnu nõustamismudeli vastu viimastel aastatel suurt huvi tuntud. Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) rahaliste vahendite toel Inimressursi arendamise rakenduskava kaudu, mille üheks prioriteetseks suunaks on "Elukestev õpe", on kogu vabariigis asutud ellu viima programmi „Õppenõustamissüsteemi arendamine“.

Pärnu Õppenõustamiskeskus on Pärnumaa Omavalitsuste Liidu poolt valitud selle riikliku projekti partneriks, mis annab võimaluse kujuneda maakondlikuks keskuseks.

Hea on teada, et oleme olnud õigel teel!

Artikkel ilmus Eesti Eripedagoogide Liidu väljaandes *Eripedagoogika* nr 31 novembris 2008

